

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/9542,Uroczystosci-na-Polskim-Cmentarzu-Wojennym-w-Casamassima-Wlochy-1316-listopada-2.html>
17.03.2026, 08:49

Uroczystości na Polskim Cmentarzu Wojennym w Casamassima (Włochy) – 13-16 listopada 2015

13.11.2015

W dniach 13-16 listopada 2015 r. na Polskim Cmentarzu Wojennym w Casamassima oraz w pobliskich miejscach stacjonowania jednostek II Korpusu Polskiego w Republice Włoskiej odbyły się uroczystości zorganizowane przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa we współpracy z Urzędem ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Ambasadą RP w Rzymie.

W uroczystościach wzięła udział oficjalna delegacja polska, w skład której wchodził między innymi: Wojciech Kolarski – Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP, Tomasz Orłowski – Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny RP w Republice Włoskiej i Republice San Marino, Andrzej Krzysztof Kunert – Sekretarz Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, Jan Stanisław Ciechanowski – Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, Anna Maria Anders – córka gen. Władysława Andersa, Piotr Szpakowski – Zastępca Dyrektora Departamentu Dziedzictwa Kulturowego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Sławomir Z. Frątczak – Kierownik Muzeum Katyńskiego, harcmistrzyni Małgorzata Sinica – Naczelnik Związku Harcerstwa Polskiego, płk mgr inż. Andrzej Śmietana – Zastępca Dowódcy Garnizonu Warszawa, liczne grono kombatantów – żołnierzy II Korpusu Polskiego, Orkiestra Reprezentacyjna Wojska Polskiego, kompania Wojska Polskiego oraz polski chór dziecięcy.

W uroczystościach brali także udział przedstawiciele włoskich władz lokalnych i samorządowych oraz miejscowej Polonii.

Instytut Pamięci Narodowej reprezentowany był podczas uroczystości przez Annę Piekarską – zastępcę dyrektora Biura Edukacji Publicznej i Jarosława Tęsiorowskiego – asystenta Prezesa IPN.

Główne uroczystości, połączone z mszą świętą i złożeniem wieńców i wiązanek kwiatów, odbyły się w sobotnie przedpołudnie na Polskim Cmentarzu Wojennym w Casamassima, po południu uroczystości były kontynuowane pod Pomnikiem Ku Czcii Poległych na Wszystkich wojnach I i II Wojny Światowej w Casamassima, a towarzyszył im koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Wojska Polskiego i chóru dziecięcego z Polski.

Polski Cmentarz Wojenny w Casamassima jest pierwszym i zarazem najmniejszym Polskim Cmentarzem Wojennym we Włoszech, powstał w miejscowości Casamassima, niedaleko Bari na południu Włoch. Spoczywa na nim 429 żołnierzy polskich poległych w walkach na linii Gustawa nad rzeką Sangro oraz zmarłych w szpitalu wojskowym w Casamassima i innych szpitalach Bari i Neapolu w wyniku ran odniesionych w różnych bitwach włoskiej kampanii. W Casamassima spoczywał m.in. mjr Henryk Sucharski, komendant polskiego garnizonu na Westerplatte, a po wojnie dowódca 6. baonu 3. Dywizji Strzelców Karpackich, zmarły 30 sierpnia 1946 r., w 1971 r. jego prochy przeniesiono na Westerplatte.

Polska delegacja odwiedziła także inne ważne dla Polaków miejsca w tym rejonie. Kiedy w grudniu 1943 r. we Włoszech zaczęły lądować oddziały II Korpusu Polskiego, to właśnie na tym terenie zaczęło tworzyć się zaplecze dla nich – zostawały tam jednostki tyłowe, powstał duży

szpital polowy, z czasem pojawiło się także zaplecze edukacyjne i szkolne. W miejscowości Mottola uczestnicy delegacji wzięli udział w uroczystej mszy świętej w Katedrze Santa Maria Asunta odprawionej w języku polskim przez ks. płk. SG Zbigniewa Kępę, kapelana Ordynariatu Polowego. Na znajdującym się w kościele Ołtarzu Matki Boskiej Ostrobramskiej złożona została symboliczna wiązanka kwiatów. Ołtarz ufundowany został przez polskich żołnierzy, a kwiaty złożono niemal dokładnie w 70. rocznicę odsłonięcia ołtarza, co miało miejsce 16 listopada 1945 r. Przed Katedrą znajduje się tablica w języku polskim i włoskim: „My polscy żołnierze, za naszą i waszą wolność oddaliśmy Bogu nasze dusze, ziemi włoskiej nasze ciała, a Polsce nasze serca”. Obok tablicy polscy harcerze i młodzież włoska zasadzili symboliczne drzewko oliwne. Tuż przy katedrze, podczas wojny kwaterował gen. Władysław Anders.

Następnie uczestnicy delegacji odwiedzili dawną siedzibę dowództwa II Korpusu Polskiego w San Bazillo orazłożyli kwiaty przy tablicy pamiątkowej umieszczonej na szkole Istituto Comprensivo Padrse Giovanni Minozzi w Materze, gdzie w latach 1944–1946 znajdowała się Szkoła Podchorążych II Korpusu Polskiego. W miejscowym Muzeum D. Ridola polska delegacja obejrzała wystawę poświęconą żołnierzom II Korpusu Polskiego.

Zakończeniem uroczystości była wizyta w bazie lotniczej w Brindisi, skąd latały samoloty alianckie, głównie polskie, z pomocą lotniczą dla okupowanej Polski, z największym nasileniem podczas powstania warszawskiego. W zeszłym roku z inicjatywy włoskiej na terenie bazy ufundowano i uroczyście odsłonięto tablicę pamiątkową ku czci lotników, którzy polegli w trakcie tych lotów. Podczas uroczystości, pod tą tablicą złożone zostały kwiaty.

Całość uroczystości przebiegała w bardzo podniosłej atmosferze, szczególnie wzruszeni byli kombatanci – żołnierze II Korpusu Polskiego, z których część po raz pierwszy od czasów walk w latach II wojny światowej powróciła w te rejony.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Uroczystości na Polskim Cmentarzu Wojennym w Casamassima

Uroczystości na Polskim Cmentarzu Wojennym w Casamassima

Uroczystości na Polskim Cmentarzu Wojennym w Casamassima

Uroczystości na Polskim Cmentarzu Wojennym w Casamassima

Uroczystości na Polskim Cmentarzu Wojennym w Casamassima